

aða konungsriki Stóra-Bretlands og N.-Írlands, Svíþjóð og Tyrkland, og skulu i hópi þeirra vera a. m. k. fjögur ríki, sem eigi hvert um sig að minnsta kosti milljón smálesta skipastól. Er þetta ákvæði sett hér til þess að auðvelda og flýta fyrir fullgildingu aðildarríkjanna á samþykkt pessari.

3. (Samhljóða 3. mgr. 15. gr. samþykktar nr. 68.)

13.—18. gr.

(Samhljóða 16.—21. gr. samþykktar nr. 68.)

IV. Álitsgerð (nr. 75) um samninga varðandi félagsöryggi farmanna.

Þingið mælir með því, að meðlimir stofnunarinnar beti þeim reglum, sem hér fara á eftir, og gefi Alþjóðavinnunálastkrifstofunni, að beiðni stjórnarnefndar, skýrslu um þær ráðstafanir, sem gerðar hafa verið í því skyni.

1. Aðildarríki ættu að gera með sér samninga í því skyni að tryggja það, að sjómenn eins ríkis, sem vinna á eða við skip annars ríkis, haldi annaðhvort áfram að njóta réttinda samkvæmt skyldutryggingum fyrir félagsöryggi eða bótatryggingum verkamanna innan síns eigin ríkis eða innan samsvarandi tryggingakerfis hins ríkisins.

2. Í slikum samningum mætti til dæmis gera ráð fyrir, að aðildarríki kæmu fram sem umboðsmenn hvers annars að því er varðar að taka við kröfum, útvega nauðsynlegar sannanir og inna af höndum greiðslur eða þjónustu til aðstoðar sjómönnum eða skylduliði þeirra, sem rétt eiga á slikri aðstoð samkvæmt tryggingalöggjöf eins aðildarríkis, en dvelja innan annars aðildarríkis. Einnig gætu sliðir samningar náð til yfirfærslna á greiðslum, framkvæmda á reglum samþykktar frá 1935 um eftirlaunarett tit- og innflytjenda eða þessara framkvæmda allra í sameiningu.

3. Pegar sjómenn, búsettr innan aðildarríkis, eru ráðnir á eða við skip skrásett í öðru aðildarríki, verða fyrir atvinnuslysi og eru ekki tryggðir annaðhvort með bótatryggingu verkamanna eða samkvæmt öðru kerfi, ætti síðarnefnda ríkið að gera ráðstafamír til að tryggja það, að þeir njóti fullkominnar tryggingar, annaðhvort með samningum við fyrرنefndu ríkið eða á annan hátt.

4. Pegar útgerðarmenn í aðildarríki gerast aðilar að heildarsamningum um hlunnindi til sjómanna, búsettra í því ríki, umfram þau hlunnindi, sem fyrirkipuð eru í landslögum eða reglugerðum, og ráða til sin sjómenn, búsetta í öðru aðildarríki, þá ættu slið aukahlunnindi einnig að koma sliðum erlendum sjómönnum til góða.

V. Álitsgerð (nr. 76) um sjúkrahjálp handa skylduliði sjómanna.

Þingið mælir með því, að aðildarríki stofnunarinnar leitist við að sjá fyrir hæfilegri og nægilegri sjúkrahjálp handa skylduliði sjómanna, meðan eigi er fyrir hendi sjúkratryggingarkerfi, sem nær til verkamanna yfirleitt og skylduliðs þeirra. Skulu aðildarríkin gefa Alþjóðavinnunálastkrifstofunni, að beiðni stjórnarnefndar, skýrslu um þær ráðstafanir, sem í þessu skyni eru gerðar.

VI. Samþykkt (nr. 71) um eftirlaun sjómanna.

1. gr.

I samþykkt þessari skal „sjómaður“ tákna hvern þann mann, sem vinnur um horð í eða er í þjónustu hafskipa, nema herskipa, sem skráð eru í löndum þeim, er samþykkt þessi nær til.

2. gr.

1. Sérhvert aðildarríki Alþjóðavinnunálastofnunarinnar, sem samþykkt þessi nær til, skal í samræmi við landslög eða reglugerðir koma upp eða tryggja, að komið verði á fót kerfi til greiðslu eftirlauna til sjómanna, þegar þeir láta af sjóferðum.

2. Í kerfi þessu má gera ráð fyrir þeim undantekningum, sem aðildarríki telur nauðsynlegar, varðandi:

- menn, sem vinna um borð í eða eru í þjónustu
  - skipa hins opinbera, þegar þau eru ekki í kaupförum;
  - skipa, sem ekki annast flutninga á farþegum eða farmi í hagnaðarskyni;
  - fiskiskipa;
  - selveiðiskipa;
  - skipa, sem eru minni en 200 rúmlestir;
  - timburskipa af frumstæðri gerð, svo sem „dhow“ og „junk“;
  - skipa skráðra í Indlandi til strandferða og minni eru en 300 smálestir að stærð, þó eigi lengur en fimm ár frá því að fullgilding Indlands á samþykkt þessari hefur verið skrásett;
- fjölskyldu útgerðarmanns;
- hafnsöguinenn, sem ekki tilheyra skipshöfn;
- menn, sem starfa um borð eða í þjónustu skipsins, en ráðnir eru af öðrum vinnuveitanda en útgerðarmanni, nema loftskeytamenn og þjónustulið;
- menn, sem starfa í höfn, en eru yfirleitt ekki til sjós;
- launaða starfsmenn hins opinbera, sem njóta kjara, er jafngildi þeim, er samþykkt þessi gerir ráð fyrir;
- menn, sem ekki hljóta laun fyrir störf sín eða fá aðeins málamýndakaup eða eingöngu ágóðahluta;
- menn, sem eingöngu starfa fyrir eigin reikning;
- menn, sem ráðnir eru á eða við hvalveiðaskip, fljótandi verksmiðjur, flutningaskip eða önnur skip til hvalveiða eða skyldra starfa, samkvæmt ákvæðum sérstaks heildarsamnings um hvalveiðar eða svipaðs samnings um launakjör, vinnutíma og önnur vinnuskilyrði, er blutaðeigandi sjómannasamtök gera;
- menn, sem eigi eru búsettir innan aðildarríkis;
- menn, sem ekki eru þegnar aðildarríkis.

3. gr.

- Kerfið skal fullnægja öðru hvoru eftirtalina skilyrða:
  - eftirlaun þau, sem veitt eru samkvæmt kerfinu:
    - skulu greidd sjómönnum, sem lokið hafa fyrirskipuðum starfstíma til sjós, þegar þeir ná 55 eða 60 ára aldri, eftir því sem ráð er fyrir gert í kerfinu;
    - skulu, ásamt hverjum öðrum eftirlaunum samkvæmt félagstryggingum, sem samtímis eiga að greiðast lifeyrisþega, ekki nema minni heildarupphæð en þeirri, er fæst með því að reikna fyrir hvert sjómennskuár $1\frac{1}{2}$ af hundraði launa þeirra, sem lögð voru til grundvallar iðgjaldagreiðslum fyrir hann það ár, ef í tryggingakerfinu er gert ráð fyrir eftirlaunagreiðslum frá 55 ára aldri, eða 2%, ef gert er ráð fyrir 60 ára aldri — eða —
  - kerfið geri ráð fyrir eftirlaunum, sem fjár sé aflað til, ásamt fé til annarra félagstryggðra ellilauna, sem jafnframt eiga að greiðast bótaþega, svo og önnur greiðslukræf hlunnindi til skyldulíðs (svo sem greinir í landslögum og reglugerðum) látins bótaþega, með lágmarkstekjum frá öllum tekjulindum, er nemni eigi minna en 10% af heildarauna þeim, sem iðgjöld eru greidd eftir til tryggingakerfisins.
  - Sjómenn skulu sameiginlega eigi leggja fram meir en helming kostnaðar við eftirlaun þau, sem greiðast eiga samkvæmt kerfinu.

4. gr.

- Í tryggingakerfinu skal gera hæfileg ákvæði um, að réttindi þau, sem menn atla sér samkvæmt því, skuli haldast, þótt þeir hætti að heyra undir það, eða um greiðslu til slikegra manna, er svari til iðgjalda, er greidd hafa verið vegna þeirra.

2. Í kerfinu skal leyfður áfrýjunarréttur á öllum deilumálum, sem rísa kunna út af því.

3. Í kerfinu má hafa ákvæði um missi réttinda, algeran eða tímabundinn, til eftirlauna, allra eða hluta þeirra, ef aðili hefur haft svik í frammri.

4. Útgerðarmenn og sjómenn, sem þátt taka í kostnaði við eftirlaunin, sem til greiðslu falla, skulu eiga rétt á að taka þátt í stjórn tryggingakerfisins fyrir milli-göngu fulltrúa sinna.

5. gr.

(Samhljóða 14. gr. i samþykkt nr. 68.)

6. gr.

1. (Samhljóða 1. mgr. 15. gr. i samþykkt nr. 68.)

2. Samþykktin öðlast gildi sex mánuðum eftir að fimm þeirra ríkja, sem hér eru talin, hafa látið skrásetja fullgildingar sinar: Argentina, Ástralía, Belgia, Bandaríki Ameriku, Brazilia, Chile, Danmörk, Finnland, Frakkland, Grikkland, Holland, Indland, Írland, Ítalía, Jugoslavia, Kanada, Kína, Noregur, Pólland, Portugal, Samein-aða konungsriki Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, Svíþjóð og Tyrkland, og skulu í hópi þeirra vera a. m. k. þrjú ríki, sem eigi hvert um sig að minnsta kosti milljón smálesta skipastól. Er þetta ákvæði sett hér til þess að auðvelda og flýta fyrir fullgildingu aðildarríkjanna á samþykkt þessari.

3. (Samhljóða 3. mgr. 15. gr. i samþykkt nr. 68.)

VII. Samþykkt (nr. 72) um orlof með launum fyrir farmenn.

1. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra vélknúinna hafskipa, sem stunda flutninga á mönnum eða munum í atvinnuskyni og skráð eru innan landsvæðis, er samþykkt þessi nær til, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga.

2. Í landslögum eða reglugerðum skal það ákvarðað, hvaða skip beri að skoða sem hafskip.

3. Samþykkt þessi nær ekki til:

- tréskipa af frumstæðri gerð, svo sem „dhow“ og „junk“;
- skipa, sem stunda fiskveiðar eða störf nátengd þeim, selveiðar eða aðra hlið-stæða atvinnu;
- skipa til siglinga í árósum.

4. Í landslögum og reglugerðum eða heildarsamningum má ákveða, að skip, minni en 200 brúttó rúmlestir, verði undanþegin ákvæðum samþykktar þessarar.

2. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra manna, sem stunda einhver störf um borð i skipi, nema:

- hafnsögumanna, sem ekki tilheyra skipshöfn;
- lækna, sem ekki tilheyra skipshöfn;
- hjúkrunarliðs, sem eingöngu fæst við hjúkrun, og spítalafólks, sem ekki tilheyrir skipshöfn;
- manna, sem eingöngu vinna fyrir eigin reikning eða taka laun sín aðeins í hluta af ágóða eða tekjum;
- manna, sem ekki fá laun fyrir störf sín eða fá aðeins málamyndalaun;
- manna, sem ráðnir eru til starfa um borð af öðrum vinnuveitanda en útgerðarmanni, nema loftskeytamanna eða starfsmanna loftskeytafélaga;
- hafnarverkamanna, sem ferðast með skipinu, en tilheyra ekki skipshöfn;
- manna, sem ráðnir eru á hvalveiðaskip, fljótandi verksmiðjur eða á annan hátt til hvalveiða eða skyldra starfa, samkvæmt ákvæðum sérstaks heildarsamnings